

Adviesraad Sociaal Domein Eersel

Uw brief van	Eersel, d.d.	22 augustus 2023
Uw kenmerk	Documentnr.	23.16925
	Zaaknummer	
Telefoonnummer	Onderwerp	Reactie advies Preventie- en handhavingsplan Alcohol 2024- 2027
Bijlage(n)		

Geachte heer/mevrouw,

Op 25 juli jl. ontvingen we een advies met betrekking tot het Preventie- en Handhavingsplan. Dank daarvoor. In deze brief geven we een toelichting op het advies.

Adviespunt 1

Sterk in te zetten op preventie waarbij het ons inziens vooral gaat over kennis en inzicht bij ouders. Ons advies is om aan te sluiten bij 'kansrijke start' waarbij al tijdens de zwangerschap wordt gekeken naar het welbevinden van kind en ouders. Vanaf de start van de zwangerschap zouden ouders een bewustwordingsproces in moeten gaan waarbij ze inzicht krijgen in hun eigen gedrag en de gevolgen voor hun (nog ongeborn) kind. Denk hierbij aan het dagelijks gebruik van 'een pilsje' of 'een wijntje' voor of bij het eten. En het gebruik van alcohol op feesten en bijeenkomsten waar de kinderen bij aanwezig zijn.

Op een later moment in de opvoeding met ouders kijken naar het ongewenste gedrag om kinderen op (te) jonge leeftijd zelf alcohol aan te bieden. Hierbij kunnen organisaties als CB, GGD, CJG en Cordaad-Welzijn betrokken worden. Daarnaast ook uitleg aan jonge kinderen op de basisschool (vanaf 9 jaar) over de schadelijke gevolgen van alcohol en het gevaar van verslaving (zo-ook bij roken, drugs en gokken).

In Eersel zijn we sinds 2022 aangesloten bij Kansrijke Start. Dit pakken we samen met de andere Kempengemeenten (Bergeijk, Bladel, Reusel-de Mierden) op. Basisscholen worden in het kader van preventie incidenteel bezocht door Novadic Kentron.

Adviespunt 2

De verslavingspreventie niet te beperken tot alcohol, maar ook naar ander verslavingen hierin mee te nemen (waaronder drugs, gokken, roken, telefoongebruik).

Het preventie- en handhavingsplan is gekoppeld aan de Alcoholwet. Vanuit deze wet is het een verplichting voor gemeenten om een dergelijk plan op te stellen. Daarom richt dit preventie- en handhavingsplan zich enkel op alcohol.

In Eersel zetten we ons uiteraard ook in tegen andere verslavingen. Dat doen we op verschillende manieren. Met Kempenbranie focussen we ons op alcohol- en middelengebruik bij jongeren. Daarnaast zijn we aangesloten bij SKIP die Trip, een landelijke campagne tegen middelengebruik bij jongeren. Tot slot werken we samen met Novadic Kentron op het gebied van preventie en herstelondersteuning bij verslaving. Novadic Kentron richt zich op alcohol-, drugs-, medicijnen-, gok- en/of gameverslavingen.

Adviespunt 3

Het faciliteren van de inzet van ervaringsdeskundigen voor het onderwijs (zowel voor basis- als voortgezet onderwijs) en de sportclubs. Met name de inzet van personen die vanuit hun eigen ervaring spreken kunnen veel impact hebben op kinderen en duidelijk preventief werken en zou wat ons betreft een vast onderdeel in het onderwijsprogramma moeten zijn. Ervaringsdeskundigen kunnen aangevraagd worden bij bv AA/HALT/ Novadic-Kentron en anderen.

Deze vraag is besproken met Novadic-Kentron. Zij geven echter aan terughoudend te zijn in het geven van gastlessen, voorlichtingen en de inzet van ervaringsdeskundigen. Dit heeft diverse redenen.

- Novadic-Kentron wil leerlingen niet het gevoel geven dat ze langskomen om te waarschuwen omdat er zoveel mensen zouden gebruiken (dit werkt normbevestigend).
- Ze zien dat jongeren door voorlichting juist nieuwsgierig kunnen worden naar bepaalde middelen of dat er “stoere verhalen” ontstaan. Groepsvoorlichting komt heel precies om het gewenste effect te bereiken, anders heeft het helaas juist een averechts effect. Dit is wetenschappelijk onderzocht en hierin volgt Novadic-Kentron de richtlijnen van het Trimbos Instituut¹.
- Er wordt gewerkt met ervaringsdeskundigen, maar alleen wanneer het om een gebruikersdoelgroep gaat. Dat is een groep waarvan bekend is dat ze al gebruiken. In bijvoorbeeld een klas, waar je vaak te maken hebt met experimenteel gebruik en jongeren die niet gebruiken, is deze vorm eigenlijk ongeschikt en zal dit niet effectief zijn (of een averechts effect hebben)².

Deze benadering sluit aan bij het IJslands model (Kempenbranie) waar we binnen de Kempen op inzetten.

Adviespunt 4

De handhaving intensiveren en random, onaangekondigd, inzetten. Op dit moment is de pakkans te klein. Als de handhaving echt random is dan kan dat inhouden dat de ene plek 3x in 4 weken gecontroleerd wordt en een andere plek helemaal niet. Het onvoorspelbare maakt dat iedereen op zijn hoede blijft. We adviseren de gemeente om geld vrij te maken voor de handhaving. Dat zal inhouden dat elders geld ingeleverd moet worden. Een optie kan zijn om als gemeente niet meer te sponsoren bij een bedrijvenfeest zoals ‘de drakenboot’ waar de alcohol rijkelijk vloeit ook in het bijzijn van (jonge) kinderen.

Dit najaar wordt de nieuwe Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH) verordening gemaakt. Daarin is ruimte voor ambtelijke input. Hierbij geven we aan dat er meer uren nodig zijn op de handhaving van de alcoholwet. Daar is geen extra budget voor nodig.

Adviespunt 5

Op festivals drinkwater gratis ter beschikking stellen. We zien hierbij overigens de spagaat met water en XTC gebruik, en de reden om voor dit gebruik het water juist niet gratis aan te bieden.

Als er veel alcohol wordt gedronken is het belangrijk om ook voldoende water (of andere alcoholvrije dranken) te drinken. De ervaring leert dat er weinig water wordt gedronken als het niet gratis is. Voor de veiligheid en gezondheid is gratis drinkwater dus zeker heel belangrijk. Ook bij warm weer is dit heel belangrijk en komt dit als vereiste terug in alle protocollen. Het argument met betrekking tot XTC gebruik is begrijpelijk, maar in de praktijk blijkt dit anders te zijn. Een watervergiftiging door het teveel water drinken tijdens het gebruiken van XTC komt in Eersel zelden voor.

Adviespunt 6

¹ <https://www.trimbos.nl/actueel/blogs/waarom-kinderen-voorlichten-over-de-risicos-van-drugs-geen-goed-idee-is/>

² Richtlijnen verslavingspreventie binnen het onderwijs. Verslavingskundige Nederland, Trimbos Instituut. 2021

Op clubs en sportverenigingen te verordonneren dat er 1 persoon (of 1 sectie) verantwoordelijk gesteld wordt voor de alcoholverstrekking op de club/vereniging. Daardoor wordt duidelijk wie er binnen de club/vereniging aanspreekpunt is. Dit zal ook de handhaving vergemakkelijken.

Clubs die alcohol schenken moet een alcoholvergunning hebben. In die alcoholvergunning moeten minimaal 2 personen worden opgenomen die over een SVH diploma beschikken. Deze personen zijn verantwoordelijk voor de alcoholverstrekking, maar hoeven er niet altijd te zijn. Een club mag ook met barvrijwilligers werken. Om barvrijwilliger te kunnen zijn en achter de bar te mogen staan moet je beschikken over een Instructie verantwoord alcohol schenken. Bij de bar moet een lijst liggen voor de toezichthouders van de personen die de instructie hebben voltooid en dus achter de bar mogen staan. Ook een kopie van de vergunning moet bij de club aanwezig zijn, zodat toezichthouders altijd kunnen zien wie de verantwoordelijken zijn. Er is dus al (wettelijk) geregeld dat er iemand verantwoordelijk is voor de alcoholverstrekking bij een club.

Met vriendelijke groet,
namens burgemeester en wethouders van Eersel

Mevrouw R. van Otterloo
Beleidsmedewerker Welzijn - Gezondheid
Afdeling Samenleving